

**BIBLIOGRAFIA I FILMOGRAFIA OBOWIĄZUJĄCA NA VI EDYCJI
OLIMPIADY WIEDZY O FILMIE I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ**

Etap I

Bibliografia:

Z zakresu wiedzy o filmie:

- Bordwell D., Thompson K., *Film Art. Sztuka filmowa. Wprowadzenie*, Warszawa 2010.
- Klejsa K., Kłys T., Nurczyńska-Fidelska E., Sitarski P., *Kino bez tajemnic*, Warszawa 2009.
- Lubelski T., *Historia kina polskiego*, Kraków 2015.
- Adamczak M., *Globalne Hollywood, filmowa Europa i polskie kino po 1989 roku*, Gdańsk 2010.
- Hendrykowski M., *Słownik terminów filmowych*, Poznań 1994.
- Lewicki A., *Sztuczne światy. Postmodernizm w filmie fabularnym*, Wrocław 2007. (w zeszłym roku ta pozycja była w lekturach dodatkowych)
- Katafiasz O., Wojnicka J., *Słownik wiedzy o filmie*, Bielsko-Biała 2005.
- Citko K., *Tradycja, kultura, egzystencja w „Brzezynie” i w „Pannach z Wilka” Andrzeja Wajdy*, Kraków 1998, s. 35 – 124.
- Choczaj M., *O adaptacji, ekranizacji, przekładzie intersemiotycznym i innych zmartwieniach teorii literatury, filmu i mediów*, „Przestrzenie Teorii” 2011, nr 16.
- Pokora M., *Samotność na ekranie. Filmowe życie obrazów Edwarda Hoppera*, „Kwartalnik Filmowy” 2009, nr 65.
- Wilczek-Krupa M., *Funkcje muzyki w filmie. Teorie praktyków*, „Res Facta Nova” 2014, nr 15 (24).
- Al - Araj A., *„W ogóle jestem niechętny dźwiękom”. Muzyka w filmie „Tatarak” Andrzeja Wajdy*, „Przestrzenie Teorii” 2017, nr 27.

Z zakresu wiedzy o mediach i komunikacji społecznej:

- Bortnowski S., *Warsztaty dziennikarskie*, Warszawa 2013.
- Chudziński E. (red.), *Słownik wiedzy o mediach*, Bielsko-Biała 2009.
- Wawrzak-Chodaczek M. (red.), *Komunikacja społeczna w świecie wirtualnym*, Toruń 2008
- Hopfinger M., *Kultura współczesna – audiowizualność*, Warszawa 1985.

Lektury dodatkowe:

- Lessing G. E., *Laokoon czyli o granicach malarstwa i poezji*, przeł. H. Zymon-Dębicki, Wrocław 1962.
- Plisiecki J., *Film i sztuki tradycyjne*, Lublin 2010.
- „Kwartalnik Filmowy” 2003, nr 44 (*Dźwięk, muzyka, słowo w filmie*).
- *Film polski wobec innych sztuk*, red. A. Helman i A. Madej, Katowice 1979.

Filmografia:

W nawiasach została podana strona internetowa, na której można legalnie obejrzeć film.

Filmy na stronie www.FilmotekaSzkolna.pl są dostępne dla każdego nauczyciela wszystkich etapów edukacji po wcześniejszej rejestracji. Nauczyciel może udostępnić filmy uczniom.

- Julian Antoniszczak: *Ostry film zaangażowany* (Filmoteka Szkolna), *Pan Tadeusz* (Filmoteka Szkolna)
- Tomasz Bagiński: *Katedra* (Filmoteka Szkolna)
- Andrzej Barański: *Parę osób, mały czas* (TVP VOD)
- Julia Bui, Mai Bui: *Świtezianka* (TVP VOD)
- Luis Buñuel, *Pies Andaluzyjski* (archive.org)
- Kuba Czekaj: *Królewicz Olch* (TVP VOD)
- Piotr Dumala: *Zbrodnia i kara* (Ninateka)
- Marcin Koszałka: *Takiego pięknego syna urodziłam* (Ninateka)
- Krzysztof Krauze: *Mój Nikifor* (Filmoteka Szkolna)
- Grzegorz Królikiewicz, *Wyście* (Ninateka)
- Jan Lenica: *Nowy Janko Muzykant* (WFDiF online)
- Witold Leszczyński: *Żywoć Mateusza* (Filmoteka Szkolna)
- Lech Majewski: *Młyn i Krzyż* (TVP VOD), *Wojaczek* (TVP VOD)
- Jan Paweł Matuszyński, *Ostatnia rodzina* (VOD)
- Wojciech Marczewski: *Ucieczka z kina „Wolność”* (Filmoteka Szkolna)
- Andrzej Munk: *Eroica* (Filmoteka Szkolna), *Spacerek staromiejski* (WFDiF online)
- Justyna Mytnik: *Fascynatrix* (TVP VOD)
- Andrzej Papuziński: *Bykowi chwała* (TVP VOD)
- Maciej Pieprzyca, *Ikar. Legenda Mietka Kosza* (TVP VOD)
- Roman Polański: *Dwaj ludzie z szafą* (Filmoteka Szkolna)
- Zbigniew Rybczyński: *Tango* (Filmoteka Szkolna)
- Jacek Schmidt: *Hamadria* (TVP VOD)
- Zuzanna Solakiewicz, *15 stron świata* (Ninateka)
- Wojciech Smarzowski: *Wesele* (Filmoteka Szkolna)
- Agnieszka Smoczyńska: *Córki dancingu* (TVP VOD)
- Piotr Stasik, *Dziennik podróży* (TVP VOD)
- Daniel Szczechura: *Fotel* (Filmoteka Szkolna)
- Władysław Ślesicki: *Rodzina Człowiecza* (Filmoteka Szkolna)
- Andrzej Wajda: *Kanał, Popiół i diament, Ziemia obiecana, Wesele* (Filmoteka Szkolna), *Brzezina* (TVP VOD), *Tatarak* (TVP VOD), *Powidoki, Pan Tadeusz* (TVP VOD)
- Mariusz Wilczyński: *Kizi mizi* (oficjalna strona artysty – wilkwilk.pl)
- Wojciech Wiszniewski: *Elementarz* (Filmoteka Szkolna)
- Krzysztof Zanussi: *Iluminacja* (Filmoteka Szkolna)
- Filip Zylber: *Pożegnanie z Marią* (TVP VOD)

Etap II

Na II Etapie obowiązuje bibliografia z I Etapu rozszerzona o poniższe pozycje.

Bibliografia:

Z zakresu wiedzy o filmie:

- Folga-Januszewska D., (koncepcja, tekst i opracowanie), *Ach! Plakat filmowy w Polsce*, Olszanica 2000.
- *Kino wobec sztuk. Związki – Inspiracje – Przenikanie*, red. D. Skotarczak i J. Nowakowski, Poznań 2007.
- Lewicki A., *Sztuczne światy. Postmodernizm w filmie fabularnym*, Wrocław 2007.
- „Kwartalnik Filmowy” 1999, nr 26-27. (O adaptacji)
- Aleksandrowicz J., *Pomiędzy płótnem a ekranem. Śladami Goi w kinie hiszpańskim*, „Kwartalnik Filmowy” 2009, nr 65.
- Wyśtouch S., *Literatura a sztuki wizualne*, Warszawa 1994.
- Hendrykowski M., *Współczesna adaptacja filmowa*, Poznań 2014.
- Sowińska I., *Chopin idzie do kina*, Kraków 2013 (Tu szczególnie: *Muzyka Chopina w filmach polskich*).

Z zakresu wiedzy o mediach i komunikacji społecznej:

- Lipszyc J. (red.), *Cyfrowa przyszłość. Edukacja medialna i informacyjna w Polsce – raport otwarcia*, Warszawa 2012, tiny.pl/tf8hp.
- Bauer Z., Chudziński E., *Dziennikarstwo i świat mediów*. Nowa edycja, Kraków 2012.
- Skworz A., Niziołek A. (red.), *Biblia dziennikarstwa*, Kraków 2010.
- Wszolek M., *Reklama. Operacjonalizacja pojęcia*, Kraków 2015.
- Jenkins H., *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*, Warszawa 2007.
- Bednarek Z., *Kolor w mediach, media w kolorze. Prasa, telewizja, film*, (w:) *Kolor w kulturze*, pod red. Z. Mocarskiej-Tycowej, J. Bielskiej-Krawczyk, Toruń 2010.

Lektury dodatkowe:

- Szytak J., *Komiks i okolice kina*, Gdańsk 2000.
- Nurczyńska-Fidelska E., *Polska klasyka literacka według Andrzeja Wajdy*, Łódź 2010.
- Jankowska M., *Film artystów: szkice z historii filmu plastycznego i ruchu fotomedialnego w Polsce w latach 1957-1981*, Toruń 2002.
- Pomostowski P., *Muzyka w filmie*, Warszawa 2019.

Etap III

Na III Etapie obowiązuje bibliografia z I i II Etapu rozszerzona o poniższe pozycje.

Bibliografia:

Z zakresu wiedzy o filmie:

- Napieralska J., *Sound Design. Droga emancypacji dźwięków filmowych*, Warszawa 2012.
- Sowińska I., *Polska muzyka filmowa 1945 – 1968*, Katowice 2006.
- „Przestrzenie Teorii” 2019, nr 32 (Temat monograficzny: *Literatura w medium filmu*).
- „Images” 2009-2010, nr 13-14 (Temat monograficzny: *Tańczące muzy*).
- Helman A., *Modele adaptacji filmowej. Próba wprowadzenia w problematykę*, (w:) *Film, sztuka i ideologia*, red. J. Trzynadłowski, Wrocław 1981.
- Helman A., *Adaptacje filmowe dzieł literackich jako świadectwa lektury tekstu*, „Kino” 1985, nr 4.
- *Rejony twórczej zmiany. Tekst. Adaptacja. Medialna re-kreacja*, red. B. Pawłowska-Jądrzyk i K. Gołos-Dąbrowska, Warszawa 2019.
- Rammel I., *Van den Budenmayer i jemu podobni. O muzyce w ostatnich filmach Kieślowskiego*, „Kwartalnik Filmowy” 1994, nr 6.
- Kozłowski K., *Stanley Kubrick – filmowa polifonia sztuk*, Warszawa 2013.

Z zakresu wiedzy o mediach i komunikacji społecznej:

- Filiciak M., *Media, wersja beta*, Gdańsk 2013.
- Kopecka-Piech K. (red.), *Zmiany medialne i komunikacyjne*. T. I i II, Gdańsk 2015.

Lektury dodatkowe:

- Hendrykowska M. (red.) *Historia polskiego filmu dokumentalnego (1945 – 2014)*, Poznań 2015.
- Majmurek J., Ronduda Ł. (red.), *Kino-Sztuka. Zwrot kinematograficzny w polskiej sztuce współczesnej*, Warszawa 2015.